

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

FOTOĞRAF DERSİ

Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI..... 7

2.1. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. FOTOĞRAF DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	7
2.3. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR.....	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	9

3. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 10

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	10
3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI.....	11

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüştürmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüştürmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılacak öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ'de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemekte ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin öneminin takdiridir.

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına tersdir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.
4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.
5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.
6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.
7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözeten bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Fotoğraf, icadının ilk yıllarında teknolojik bir araç olarak görülse de daha sonra bilim ve sanat dalı olarak kabul edilmiştir. Bu düşünce değişikliğinin en önemli sebebi ise fotoğrafın izleyiciye sunduğu toplumsal ve kültürel reaksiyonlardır. Fotoğrafın görsel sanatlar içerisinde önemli bir yer edinmesinde 19. yüzyıl boyunca yapılan teknik araştırmaların ve estetik yaklaşımların büyük rolü olmuştur.

Fotoğraf, gelişen teknolojiyle birlikte basın, tanıtım ve görsel sanatlar gibi alanlarda vazgeçilmez bir gereksinim hâlini almıştır. Bu gereksinim, teoriden pratiğe doğru uzanan aşamalarla konu ve uygulama zenginliğine cevap verecek şekilde fotoğraf eğitiminin önemini artırmıştır.

Fotoğraf Dersi Öğretim Programı'nda hedeflenen kazanımlar, birbirinin devamı niteliğinde olup öğrenmenin sürekliliğini sağlayacak şekilde oluşturulmuştur. Programda fotoğraf alanında önemli eserler veren yerli ve yabancı sanatçılara yer verilmiştir. Öğretim programının uygulanması ile öğrencilerin; fotoğrafın tarihçesi, fotoğraf teknolojisi ve ekipmanlarının yanı sıra yaratıcı fotoğraf uygulamaları konularına temel düzeyde hâkim olmaları amaçlanmıştır. Gelişen teknolojiyi takip edebilen sanat yoluyla sürekli öğrenen ve kendini yenileyen bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

2.1. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Fotoğrafın ve fotoğraf uygulamalarının tarihi süreci hakkında bilgi sahibi olmaları
- Görsel sanatlar alanında kendini ifade edebilen bilinçli sanatseverler olmaları
- Temel fotoğrafçılık bilgisine sahip olmaları ve öğrendiklerini uygulamaları
- Duygu ve düşüncelerini fotoğraf sanatı ile estetik düzeyde anlatmaları
- Öğrendiği bilgileri farklı sanat dalları ile ilişkilendirmeleri
- Zamanı verimli ve planlı kullanarak çalışmayı öğrenmeleri
- Disiplinli ve titiz çalışma alışkanlığı kazanmaları
- Yaşam boyu kendini yenileyen ve araştırmacı bir yapıya sahip olmaları
- Farklı kişi ve gruplarla uyumlu çalışmaları
- Edindikleri bilgi ve beceriler ışığında gerçekleştirdiği faaliyet ve sergiler ile toplumun kültür, sanat gelişimine katkı sağlamaları
- Türkçeyi doğru ve etkili kullanmaları

2.2. FOTOĞRAF DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Fotoğraf Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Öğrenmeyi öğrenme
- Görsel okuryazarlık
- Kurgulanan bir olayı görselleştirme
- Bilişim ve fotoğraf teknolojilerine hâkim olma
- Bir sorunu çok yönlü değerlendirme
- Eleştirel görüş kazanma
- Girişimcilik
- Sahip olduğu bilgiyi paylaşma
- Öğrendiği bilgiyi farklı alanlarda kullanma
- Gerçekleştirdiği faaliyetlere estetik değer katma
- İletişim ve iş birliği

2.3. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Fotoğraf Dersi Öğretim Programı'ndaki üniteler, birbirini izleyen ve bir önceki öğrenmeyi destekler nitelikte verilmiştir. Dolayısıyla ünitelerde verilmesi gereken kazanımlar pekiştirilmeden başka bir kazanıma geçilmemelidir.
- Öğrenciler konunun temel yapısını özelden genele giderek keşfeder. Öğretmen, öğrencilere konuyu pekiştirmek için çok fazla örnek sunmalıdır. Öğrencilerin örnekler arasındaki benzerlik ve farklılıkları ayırt etmesi sağlanmalıdır.
- Öğretmen, öğrencide merak uyandırmalıdır. Öğrencinin araştırma yaparak konuyu kendi çabalarıyla öğrenmesine, gözlem ve uygulama yapmasına fırsat vermelidir.
- Programın uygulanması sürecinde aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanırken öğrenci grubunun ilgileri, yaşadığı çevrenin özellikleri, ihtiyaçları, beklentileri ve hazır bulunuşluk düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Fotoğraf uygulamaları yaparken programda yer alan kazanımlar göz ardı edilmemelidir.
- Fotoğraf çekme becerilerini pekiştirme sürecinde öğrencilere yeteri kadar süre tanınmalı ve yeterince pekiştirilmeden diğer kazanıma geçilmemelidir.
- Öğretmen, programda yer alan kazanım ve içeriğe bağlı kalmak koşuluyla ödev ve proje verebilir.
- Fotoğraf makinesinin teknik özelliklerinin öğrenilme aşamasında konu ile ilgili makale, kitap ve genel ağ araştırması yapılmalı ve bu çalışmalar takip edilmelidir.
- Öğrenme-öğretme etkinlik çalışmalarında kazanımların pekiştirilmesine yardımcı olabilecek fotoğrafçıların eserlerinden yararlanılmalıdır.
- Programın uygulanması sürecinde öğrencilerin fotoğraf teknolojilerini aktif olarak kullanmalarına olanak sağlayacak etkinlik ve çalışmalara yer verilmelidir.
- Öğrencilerin kendi bilgi ve becerilerini yoklamaları, eksiklikleri fark etmeleri ve bu eksiklikleri giderebilmeleri için bireysel hedefler belirlemeleri sağlanmalıdır.
- Programın uygulanması sürecinde bir ünite pekiştirilmeden diğer üniteye geçilmemelidir. Öğrencilerin eski ve yeni bilgiler arasında bağlantı kurmalarına özen gösterilmelidir.
- Her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşayabilmesi için öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmalı ve onlara fırsatlar yaratılmalıdır.
- Grup çalışmaları, öğrencilerin birbirine yardımcı olmalarını, birbirlerinin çalışmalarını görerek eleştirmelerini, yeni fikirlerin doğmasını ve olumlu ilişkilerin geliştirilmesini sağlar. Bu nedenle grup çalışmaları özendirilmeli ve desteklenmelidir.
- Öğretmen, uygulama ve etkinlik gezileri düzenleyerek öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmelerine olanak sağlayan her türlü faaliyete imkân tanımalıdır.
- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici, öğrencilere demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

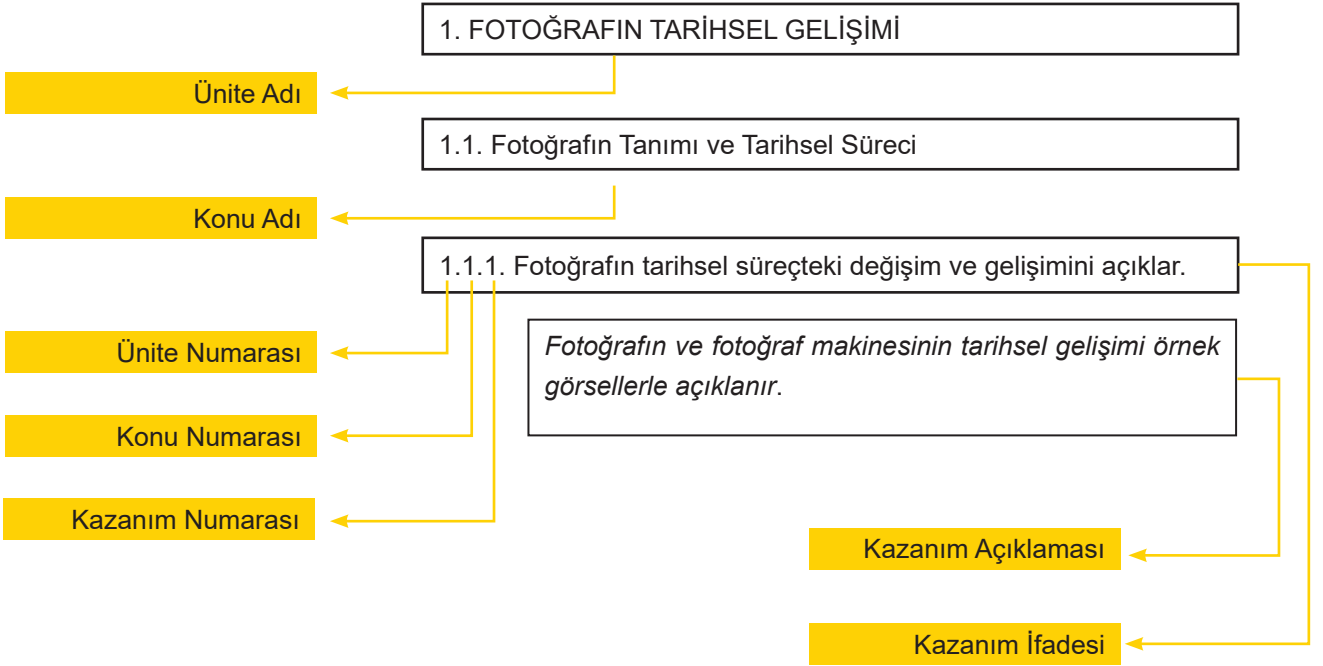
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
FOTOĞRAFIN TARİHSEL GELİŞİMİ	3	6	8
FOTOĞRAFÇILIKTA KULLANILAN EKİPMANLAR VE ÖZELLİKLERİ	11	10	14
FOTOĞRAFTA IŞIK VE KOMPOZİSYON	20	22	31
KONULARINA GÖRE FOTOĞRAF	20	34	47
TOPLAM	54	72	100

3. FOTOĞRAF DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda dört ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1. Kazanımların Yapısı

3.2. ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

1. FOTOĞRAFIN TARİHSEL GELİŞİMİ

1.1. Fotoğrafın Tanımı ve Tarihsel Süreci

1.1.1. Fotoğrafın tarihsel süreçteki değişim ve gelişimini açıklar.

Fotoğrafın ve fotoğraf makinesinin tarihsel gelişimi örnek görsellerle açıklanır.

1.1.2. Fotoğraf sanatının dünyadaki ve ülkemizdeki önemli temsilcilerini açıklar.

Abdullah Biraderler, Bahaettin Rahmi Bediz, Ara Güler, Şinasi Barutçu, Sami Güner, Prof. Dr. Güler Ertan, Sabit Kalfagil, Steve McCurry, Sebastian Salgado, Jimmy Nelson, Henri Cartier Bresson ve Phil Borges hakkında bilgi verilir.

1.1.3. Sayısal fotoğrafın özelliklerini açıklar.

Sayısal (dijital) görüntü özellikleri, piksel, dijital görüntüleme ekipmanları, kayıt ve işleme olanaklarından bahsedilir.

2. FOTOĞRAFÇILIKTA KULLANILAN EKİPMANLAR VE ÖZELLİKLERİ

2.1. Fotoğraf Makinesinin Çalışma Prensibi

2.1.1. Fotoğraf makinesinin çalışma prensibini açıklar.

Fotoğraf makinesinin çalışma şekli ve görüntünün nasıl elde edildiği, çizilmiş bir fotoğraf makinesi kesiti görseli ile anlatılır.

2.2. Fotoğraf Makinesinin Temel Bileşenleri

2.2.1. Fotoğraf makinesinin ana elemanlarını sıralar.

Diyafram, deklanşör, bakaç (vizör), örtücü (perde, obtüratör, enstantene), ışık ölçer (pozometre) elemanlarının özellikleri ve çalışma sistemleri açıklanır.

2.3. Fotoğraf Makinesinde Çekim Modları

2.3.1. Fotoğraf makinesinin çekim modlarını ayırt eder.

Otomatik, manuel, diyafram öncelikli, enstantene öncelikli, pozlama, sürekli çekim (bulb) modları ve özellikleri açıklanır.

2.3.2. Uygulayacağı çekim tekniğine göre kullanacağı modu belirler.

2.4. Fotoğraf Makinesi Çeşitleri

2.4.1. Fotoğraf makinelerini yapısal özelliklerine göre karşılaştırır.

Analog (filmlili) ve dijital (sayısal) fotoğraf makinelerinin yapısal açıdan farkları açıklanır.

2.4.2. Fotoğraf makinelerinin çeşitlerini kullanım amaçlarına göre sınıflandırır.

Kompakt, dslr, orta format ve aynasız fotoğraf makineleri; özelliklerine ve kullanım amaçlarına göre örnek görsellerle açıklanarak sınıflandırılır.

2.5. Objektifler (Lensler)

2.5.1. Objektiflerin özelliklerini açıklar.

a) Objektifin tanımı yapılır.

b) Objektifin üzerinde bulunan sayısal değerler hakkında bilgi verilir.

c) Objektifteki yakınlaştırma ve netleme sisteminin özellikleri açıklanır.

2.5.2. Kullanım alanlarına göre objektifleri ayırt eder.

Objektif çeşitleri ve konuya uygun objektif seçimi örnek görsellerle açıklanır.

2.6. Işıklar

2.6.1. Fotoğrafçılıkta kullanılan ışık çeşitlerini açıklar.

2.7. Filtreler

2.7.1. Kullanım amaçlarına göre filtreleri ayırt eder.

2.8. Yardımcı Ekipmanlar

2.8.1. Fotoğraf çekerken konuya göre kullanması gereken yardımcı ekipmanları ayırt eder.

Reflektörler, tripod (uçayak), hafıza kartlarının özellikleri, kablolu ve kablosuz deklanşörler görsellerle desteklenerek açıklanır.

3. FOTOĞRAFTA IŞIK VE KOMPOZİSYON

3.1. Işığın Özellikleri

3.1.1. Işığın tanımını yapar.

3.1.2. Fotoğrafta ışığın özelliklerini açıklar.

Işığın tanımı ve fiziksel özellikleri (şiddeti, kontrastı, rengi, yönü) açıklanır.

3.2. Fotoğrafta Doğal Işık

3.2.1. Fotoğrafta doğal ışığın özelliklerini açıklar.

3.2.2. Doğal ışıkta fotoğraf uygulamaları yapar.

3.3. Fotoğrafta Yapay Işık

3.3.1. Fotoğrafta yapay ışığın özelliklerini açıklar.

3.3.2. Yapay ışıkta fotoğraf uygulamaları yapar.

3.4. Geliş Yönüne Göre Işığın Etkisi

3.4.1. Geliş yönüne göre ışığın özelliklerini açıklar.

Cephe, yanal, ters, üstten ve yansıyan ışık ayrı ayrı görsellerle örneklendirilerek açıklanır.

3.4.2. Karanlık bir ortamda ışığın geliş yönüne göre fotoğraf uygulamaları yapar.

3.5. Işığın Dramatik Etkisi

3.5.1. Işığın dramatik etkisinin belirdiği durumları açıklar.

Sisli bir ortamın yarattığı dramatik etki ile karanlık bir mekânda bir veya birkaç yerden süzülen ışığın ve ters ışığın yarattığı dramatik etkiler görseller ile açıklanır.

3.6. Fotoğrafta Kompozisyonu Oluşturan Etkenler

3.6.1. Kompozisyonun tanımını yapar.

3.6.2. Fotoğrafta kompozisyonu oluşturan etkenleri açıklar.

Çerçeve seçimi, doğru kadraj oluşturma, ilgi merkezi (1/3 kuralı), kapalı ve açık kompozisyon kavramları örnek görsellerle açıklanır.

3.7. Fotoğrafta Kompozisyon Öğeleri

3.7.1. Fotoğrafta kompozisyon öğelerini açıklar.

Çizgi, leke, doku, ritim, zıtlık (kontrast), perspektif, sadelik, renk ve denge kavramları örnek görsellerle açıklanır.

3.7.2. Kompozisyonu oluşturan etkenleri ve kompozisyon öğelerini dikkate alarak fotoğraf uygulamaları yapar.

3.8. Çekim Teknikleri

- 3.8.1. Doğru pozlama tekniğini açıklar.
- 3.8.2. Eş değerlilik yasasını inceler.
- 3.8.3. Çektiği fotoğraflarda alan derinliği oluşturur.
- 3.8.4. Fotoğrafta hareketi dondurma uygulamaları yapar.
- 3.8.5. Fotoğraflarında hız ve hareket etkisi yaratır.
- 3.8.6. Fotoğraf çekimlerinde uzun pozlama tekniğini kullanır.
- 3.8.7. Gece vakti dış ortamda uzun pozlama uygulamaları yapar.

4. KONULARINA GÖRE FOTOĞRAF

4.1. Belgesel Fotoğraf

- 4.1.1. Belgesel fotoğrafın özelliklerini açıklar.

4.2. Haber (Basın) Fotoğrafçılığı

- 4.2.1. Basın fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.

4.3. Doğa Fotoğrafçılığı

- 4.3.1. Doğa fotoğrafçılığının çeşitlerini sıralar.

Manzara, makro (yakın plan ve detay) ve yabani yaşam fotoğrafçılığının özellikleri ile bu alanda kullanılan ekipmanlar örnek görseller aracılığıyla açıklanır.

- 4.3.2. Doğa fotoğrafı uygulamaları yapar.

4.4. Portre Fotoğrafçılığı

- 4.4.1. Portre fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.
- 4.4.2. Portre fotoğrafı uygulamaları yapar.

4.5. Stüdyo Fotoğrafçılığı

- 4.5.1. Stüdyo fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.
- 4.5.2. Stüdyo ekipmanlarını açıklar.

4.6. Sokak (İnsan ve Yaşam) Fotoğrafçılığı

- 4.6.1. Sokak fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.
- 4.6.2. Sokak fotoğrafçılığı uygulamaları yapar.

4.7. Reklam Fotoğrafçılığı

- 4.7.1. Reklam fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.

4.8. Mimari Fotoğraf

- 4.8.1. Mimari fotoğrafın özelliklerini açıklar.

4.9. Spor Fotoğrafçılığı

- 4.9.1. Spor fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.

4.10. Su Altı Fotoğrafçılığı

- 4.10.1. Su altı fotoğrafçılığının özelliklerini açıklar.
- 4.10.2. Su altı fotoğrafçılığında kullanılan ekipmanları açıklar.

4.11. Fotoğraf ve Sosyal Medya

- 4.11.1. Fotoğrafın sosyal medya üzerindeki etkisini açıklar.

4.12. Kavramsal Fotoğraf

4.12.1. Kavramsal fotoğrafın özelliklerini ayırt eder.

4.13. Fotoğrafta Kurgu ve Montaj

4.13.1. Fotoğrafta montajın özelliklerini sıralar.

4.13.2. Fotoğraf işleme programlarının özelliklerini açıklar.

4.13.3. Farklı fotoğraflardan kestiği görsellerle zihninde tasarladığı kurguya ait yeni bir fotoğraf oluşturur.